

wo-bachelor Pedagogische
Wetenschappen van
Primair Onderwijs
Radboud Universiteit Nijmegen

6 november 2017

Inhoud

1	Samenvattend advies	3
2	Introductie	5
	2.1 Werkwijze panel	5
	2.2 Panel rapport	6
3	Beschrijving van de opleiding	7
	3.1 Algemeen	7
	3.2 Profiel instelling	7
	3.3 Profiel opleiding	7
4	Opleidingsbeoordeling	9
	4.1 Standaard 1: Beoogde leerresultaten	9
	4.2 Standaard 2: Onderwijsleeromgeving	11
	4.3 Standaard 3: Toetsing	16
	4.4 Graad en CROHO-onderdeel	17
	4.5 Algemene conclusie over de kwaliteit van de opleiding	18
	4.6 Aanbevelingen	18
5	Overzicht oordelen	19
	Bijlage 1: Samenstelling panel	20
	Bijlage 2: Programma locatiebezoek	21
	Bijlage 3: Overzicht van bestudeerde documenten	23
	Bijlage 4: Lijst met afkortingen	27

1 Samenvattend advies

De Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) ontving op 24 juli 2017 een aanvraag voor een Toets Nieuwe Opleiding (TNO) voor de opleiding wo-bachelor Pedagogische Wetenschappen van Primair Onderwijs van de Radboud Universiteit Nijmegen. NVAO heeft daarop een panel van experts gevraagd om alle aangeleverde informatie te bestuderen, het programma met de afgevaardigden van de instelling en opleiding tijdens een locatiebezoek te bespreken en een concluderend oordeel uit te spreken over de kwaliteit van de nieuwe opleiding.

Onderstaande overwegingen hebben een belangrijke rol gespeeld in de uiteindelijke beoordeling van het programma door het panel.

Standaard 1: Beoogde leerresultaten

De opleiding PWPO beoogt universitair geschoolde leerkrachten met een onderwijsbevoegdheid voor het basisonderwijs op te leiden die zijn toegerust om leerlingen te onderwijzen en begeleiden vanuit een wetenschappelijke, pedagogische en onderwijskundige achtergrond. De afgestudeerden zullen scientist-practitioners zijn - wetenschappelijk geschoolde professionals - die werken op het snijvlak van theorie en praktijk. Het ultieme doel is dat de studenten wetenschappelijke kennis en theorieën kunnen vertalen, toepassen en integreren ten behoeve van de praktijk en dat omgekeerd de praktijk het wetenschappelijk onderzoek en de theorie voedt. Het panel is het met de opleiding eens dat deze benaderingswijze kan bijdragen aan een kwaliteitsverbetering van en innovatie in het onderwijs. Het doel van de opleiding is geconcretiseerd in negen leerresultaten, die volgens het panel passend zijn voor een wo-bacheloropleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van beroepenveld en vakgebied. Het panel ziet de sterke gerichtheid op het aanbieden van actuele wetenschappelijke en empirische kennis, het aanleren van een empirische houding en het aanbrengen van voldoende kennis en kunde op het gebied van vakdidactiek als sterke punten van de opleiding. De opleiding onderscheidt zich door de nadruk die ze legt op differentiëren waarbij het rekening houden met de individuele ontwikkeling van het kind belangrijk is en speelt zo in op de steeds gevarieerder en complexer wordende samenstelling van de leerlingenpopulatie in het basisonderwijs. Het panel constateert dat het werkveld de nood aan academisch geschoolde professionals met het door de opleiding beoogde profiel onderschrijft en verdedigt.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

Het opleidingsprogramma is een adequate vertaling van de beoogde leerresultaten, vindt het panel. Het programma heeft een duidelijke opbouw met drie pijlers en heldere leerlijnen, een sterke combinatie van theoretische, onderzoeksgerichte en beroepsgerichte insteek met een goede balans tussen theoretisch onderwijs en vorming in de praktijk. Positief is ook dat de opleiding een student-centered leeromgeving met een ruime variatie aan organisatievormen aanbiedt. De opleiding heeft volgens het panel een doordacht stageconcept uitgewerkt en goed nagedacht over de selectie van en samenwerking met stagescholen. De bewuste keuze voor het toepassen van het Expliciete Directe Instructie-model (EDI-model) tijdens de gehele opleiding ziet het panel als een sterk punt. Tijdens het locatiebezoek maakte het panel kennis met een zeer gemotiveerd en bevoegen docententeam en een betrokken managementteam. Het beoogde docententeam is gekwalificeerd en deskundig om de opleiding te verzorgen en begeleiding te geven. Dat een groot deel van de beoogde docenten aanzienlijke ervaring heeft met het geven van onderwijs op basisscholen, beschouwt het panel als een pluspunt. Het panel constateerde

tot haar genoegen dat ook tijdens het ontwikkelingsproces op regelmatige basis overleg is gevoerd met het werkveld.

Het panel oordeelt dat het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam, het voor de instromende studenten mogelijk maken om de beoogde leerresultaten te realiseren.

Standaard 3: Toetsing

De opleiding zet een goede variatie aan toetsvormen in die zijn afgestemd op de te evalueren competenties. De opleiding beschikt volgens het panel over een evenwichtige beoordelingsprocedure theorie-praktijk. De nodige structuren voor kwaliteitsborging van examinering en toetsing zijn aanwezig, stelde het panel vast. De examencommissie en de toetscommissie zijn een belangrijke schakel in de borgingscyclus. Zij zullen de kwaliteit van de toetsen controleren en nagaan of de toetsen voldoen aan de toetseisen en -criteria en valide en betrouwbaar zijn. Het panel kreeg voldoende garanties dat de toetsing zal voldoen aan de wettelijke deugdelijkheidseisen. De toetsing is volgens het panel voldoende transparant voor studenten. Zij kunnen informatie over de toetsing terugvinden in de studiegids, de OER en de digitale leeromgeving.

Het panel oordeelt dat de opleiding over een adequaat systeem van toetsing beschikt.

Het panel komt tot een positief eindoordeel ten aanzien van de kwaliteit van de nieuwe opleiding wo-bachelor Pedagogische Wetenschappen van Primair Onderwijs van de Radboud Universiteit Nijmegen en adviseert de NVAO om overeenkomstig te besluiten.

Den Haag, 6 november 2017

Namens het panel ter beoordeling van de beperkte Toets nieuwe opleiding wo-bachelor Pedagogische Wetenschappen van Primair Onderwijs van de Radboud Universiteit Nijmegen,

Drs. Pim Breebaart
(voorzitter)

Marleen Bronders
(secretaris)

2 Introductie

2.1 Werkwijze panel

De Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) ontving op 24 juli 2017 een aanvraag voor een Toets Nieuwe Opleiding (TNO) voor de opleiding wo-bachelor Pedagogische Wetenschappen van Primair Onderwijs van de Radboud Universiteit Nijmegen. Het succesvol doorlopen van een TNO-procedure is een voorwaarde om als opleiding door de NVAO te worden erkend. Met het keurmerk van de NVAO mogen opleidingen de bij de opleiding behorende wettelijk beschermde getuigschriften of diploma's afgeven.

De procedure voor een nieuwe opleiding is iets anders dan de procedure die wordt gevolgd voor opleidingen die al zijn geaccrediteerd. Een TNO is in feite een planbeoordeling. Na de erkenning van de nieuwe opleiding zal de opleiding vallen onder de reguliere accreditatieprocedure.

Om de nieuwe opleiding te beoordelen, heeft de NVAO een panel van experts vastgesteld met de volgende samenstelling:

- Voorzitter: Drs. Pim Breebaart, vicevoorzitter van de Raad van Toezicht van de Hotelschool The Hague en voorzitter van het bestuur van de Vereniging van Toezichthouders van Hogescholen;

Leden:

- Prof. Dr. Wim van de Grift, emeritus hoogleraar Onderwijskunde en voormalig directeur van de Lerarenopleiding van de Rijksuniversiteit Groningen;
- Drs. Lex Polman, voorzitter van het College van Bestuur van AMOS (Amsterdamse Oecumenische Scholengroep);
- Mevr. Kristien Carnel, gewezen opleidingshoofd bacheloropleiding leraar Lager onderwijs (UCLL), expert lerarenopleiding bij EURASHE.

Student-lid:

- Nikki van der Meijs MSc, afgestudeerd Extended Master Organization Studies, Universiteit van Tilburg.

Het panel werd bijgestaan door Lieve Desplenter, beleidsmedewerker NVAO, als procescoördinator en door Marleen Bronders, coördinator VLUHR KZ, als secretaris.

Bij de toetsing heeft het panel het Beoordelingskader voor de beperkte Toets nieuwe opleiding van de NVAO (Stcrt. 2016, nr. 69458) in acht genomen.

Het panel heeft zich aan de hand van de door de opleiding verstrekte documenten op de beoordeling voorbereid. Op 3 oktober 2017 is het panel bij elkaar geweest. Tijdens deze bijeenkomst zijn de eerste bevindingen van het panel besproken en nadere vragen geformuleerd voor het locatiebezoek.

Op 4 oktober 2017 heeft het panel een locatiebezoek afgelegd. Tijdens dit bezoek is het panel in verschillende gespreksrondes van nadere informatie voorzien en zijn de vraagpunten aan de orde gesteld en in discussie gebracht. Het programma van het locatiebezoek is toegevoegd in bijlage 2. Na afloop van de gesprekken heeft het panel het geheel van bevindingen en overwegingen onderling besproken en vertaald naar voorlopige conclusies. Aan het eind van het bezoek heeft de panelvoorzitter die conclusies mondeling

teruggekoppeld naar de opleiding. Op basis van de bevindingen, overwegingen en conclusies heeft de secretaris een conceptadvies opgesteld dat aan de panelleden is voorgelegd. Vervolgens heeft het panel dit concept van commentaar voorzien, waarna het conceptrapport is vastgesteld door de voorzitter. Het adviesrapport is op 25 oktober 2017 aan de opleiding voorgelegd ter controle op feitelijke onjuistheden. De opleiding heeft op 3 november 2017 gereageerd op het adviesrapport. Dit heeft geleid tot een beperkt aantal taalkundige correcties, waarna het definitieve rapport is vastgesteld door de voorzitter. Het panel heeft dit advies in volledige onafhankelijkheid opgesteld en op 6 november 2017 aan de NVAO aangeboden.

2.2 Panel rapport

Het eerste hoofdstuk van dit rapport is het samenvattend advies en het huidige hoofdstuk is de introductie.

Het derde hoofdstuk geeft een omschrijving van het programma waaronder de positionering van de opleiding binnen de instelling en binnen het hoger onderwijsbestel in Nederland.

Het panel geeft zijn bevindingen, overwegingen en conclusies weer in hoofdstuk 4 aan de hand van de onderwerpen en standaarden uit het relevante kader.

De bevindingen zijn de objectieve feiten zoals waargenomen door het panel in de aangeleverde documentatie en gedurende het locatiebezoek. De overwegingen bevatten de oordelen, meningen en zienswijzen van het panel en de mate waarop deze effect hebben op het uiteindelijke oordeel van het panel op de standaard. Op basis van de overwegingen wordt ook een algemeen eindoordeel uitgesproken.

Tot slot wordt in een tabel schematisch weergegeven wat de oordelen zijn per standaard.

3 Beschrijving van de opleiding

3.1 Algemeen

Instelling:	Radboud Universiteit Nijmegen
Opleiding:	wo-bachelor Pedagogische Wetenschappen van Primair Onderwijs
Variant:	voltijd
Graad:	Bachelor of Science
Locatie:	Nijmegen
Studieomvang (EC):	180
CROHO-onderdeel:	onderwijs

Voorstel voor indeling in een visitatiegroep: onderwijs

3.2 Profiel instelling

De Radboud Universiteit Nijmegen, opgericht in 1923 als Katholieke Universiteit Nijmegen, is een brede, klassieke universiteit. De Universiteit biedt in totaal 37 bacheloropleidingen en 76 masteropleidingen aan (per 1 september 2016). Onder het aanbod van masteropleidingen bevinden zich 10 onderzoeksmasters, 18 opleidingen van de Radboud Docenten Academie en 5 postinitiële opleidingen. In 2016 telde de universiteit 2.764 wetenschappelijk medewerkers (peildatum 31 december) en stonden 19.899 studenten en extranei ingeschreven, waaronder 4.574 die zich voor het eerst inschreven aan de Radboud Universiteit (peildatum 1 oktober). In het academisch jaar 2015-2016 reikte de universiteit 2.672 bachelordiploma's en 2.834 masterdiploma's (inclusief diploma's lerarenopleidingen) uit.

De Radboud Universiteit heeft zeven faculteiten waaronder de Faculteit der Sociale Wetenschappen die de beoogde bacheloropleiding Pedagogische Wetenschappen van Primair Onderwijs (PWPO) zal verzorgen. De faculteit biedt zes bacheloropleidingen, zeven masteropleidingen en drie researchmasters aan. Het onderwijs is ondergebracht in vier onderwijsinstellingen. Alle medewerkers van de beoogde bacheloropleiding PWPO hebben een aanstelling bij het Onderwijsinstituut Pedagogische Wetenschappen en Onderwijskunde (PWO). Het onderzoek is ondergebracht in drie onderzoeksinstituten. De meeste wetenschappelijke stafleden verbonden aan de opleidingen van het onderwijsinstituut PWO zijn voor de helft van hun aanstelling in dienst van het Behavioural Science Institute (BSI) waar onderzoek wordt gedaan op het terrein van gedragswetenschappen.

De Radboud Universiteit is positief beoordeeld voor de Instellingstoets Kwaliteitszorg (Besluit NVAO d.d. 21 november 2011).

3.3 Profiel opleiding

De wens van het onderwijsinstituut PWO om de opleiding in te richten vloeit voort uit een combinatie van ontwikkelingen en signalen vanuit de politiek en het werkveld. Een belangrijke aanleiding vormde de invoering van de Wet op het Passend Onderwijs en de impact daarvan in de basisscholen. Daarnaast speelde ook de behoefte aan meer academisch geschoolde leerkrachten die werd geconstateerd en de ruimte die ontstond op

de onderwijsarbeidsmarkt door het scherp oplopend lerarentekort in het primair onderwijs een rol in de overwegingen van het onderwijsinstituut om deze voor Nederland nieuwe opleiding in te richten.

De opleiding wil universitair geschoolde leerkrachten met een onderwijsbevoegdheid voor het basisonderwijs opleiden die zijn toegerust om leerlingen te onderwijzen en te begeleiden vanuit een wetenschappelijke, pedagogische en onderwijskundige achtergrond. De afgestudeerden zullen wetenschappelijk geschoolde professionals zijn die werken op het snijvlak van theorie en praktijk. Afgestudeerden kunnen aan het werk als leerkracht in het basisonderwijs.

De opleiding PWPO is een Nederlandstalige bacheloropleiding van 180 EC die in een periode van drie jaar kan worden doorlopen. Het curriculum bestaat voor een deel uit cursussen die deel uitmaken van de bacheloropleiding Pedagogische Wetenschappen en voor een deel uit voor de opleiding specifieke cursussen. De opleiding zal in voltijd en volledig in een universitaire setting worden aangeboden en verschilt daarmee van de bestaande academische pabo's (ALPO's) die een omvang hebben van 240 EC en voor de helft bestaan uit universitair onderwijs en voor de helft uit pabo-onderwijs. De bacheloropleiding is toegankelijk voor studenten met een vwo-diploma. Het onderwijsinstituut verwacht een instroom van 100 studenten per jaar.

In 2016 diende de Radboud Universiteit een aanvraag Macrodoelmatigheid in bij de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (CDHO). In februari 2017 bracht de CDHO een positief advies uit. De CDHO concludeerde dat de bacheloropleiding PWPO voorziet in een behoefte van de maatschappij en de arbeidsmarkt en dat er ruimte is voor het aanbieden van deze opleiding naast het bestaande aanbod. Gelet op het advies van de CDHO heeft de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap besloten om in te stemmen met het voornemen van de Radboud Universiteit om de bacheloropleiding PWPO te verzorgen als bekostigd programma in Nijmegen.

4 Opleidingsbeoordeling

In dit hoofdstuk wordt de evaluatie door het panel van de standaarden omschreven. Bij elke standaard geeft het panel zijn bevindingen, overwegingen en oordeel weer. De beoordeling is gebaseerd op de standaarden en criteria zoals beschreven in het Beoordelingskader voor de beperkte Toets nieuwe opleiding van de NVAO (Stcrt. 2016, nr 69458). De beoordeling komt tot stand op basis van een discussie met 'peers' over de inhoud en kwaliteit van de opleiding.

Over de standaarden geeft een visitatiepanel een gemotiveerd oordeel op een driepuntenschaal: voldoet, voldoet ten dele of voldoet niet. Vervolgens geeft het panel een gemotiveerd eindoordeel over de kwaliteit van de opleiding, ook op een driepuntenschaal: positief, positief onder voorwaarden, of negatief.

4.1 Standaard 1: Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Bevindingen

De opleiding PWPO beoogt universitair geschoolde leerkrachten met een onderwijsbevoegdheid voor het basisonderwijs op te leiden die zijn toegerust om leerlingen te onderwijzen en begeleiden vanuit een wetenschappelijke, pedagogische en onderwijskundige achtergrond.

In haar visie geeft de opleiding aan dat de afgestudeerden van de opleiding PWPO in staat zullen zijn om onderwijs te ontwerpen en te verzorgen voor zich normaal en problematisch ontwikkelende leerlingen in het primair onderwijs, dat daarbij de relatie tussen de leerling en de leerkracht centraal staat en er altijd rekening wordt gehouden met de individuele ontwikkeling van het kind en de kaders waarbinnen het onderwijs plaatsvindt. Het doel van de opleiding is om de studenten op te leiden tot scientist-practitioners; wetenschappelijk geschoolde professionals die werken op het snijvlak van theorie en praktijk. Daartoe doet de student tijdens de opleiding geavanceerde wetenschappelijke kennis op, kent onderzoeksresultaten en wordt geschoold in relevante methoden en technieken. De ontwikkeling van een academische houding en kritisch denkvermogen zorgen voor een wetenschappelijke en reflectieve benadering. Het ultieme doel is dat de studenten wetenschappelijke kennis en theorieën kunnen vertalen, toepassen en integreren ten behoeve van de praktijk en dat omgekeerd de praktijk het wetenschappelijk onderzoek en de theorie voedt. Deze benaderingswijze wil bijdragen aan een kwaliteitsverbetering van en innovatie in het onderwijs.

Het doel van de opleiding is geconcretiseerd in negen eindkwalificaties (verder: leerresultaten) die gericht zijn op:

- de professionele ontwikkeling van de leerkracht door het verwerven van inhoudelijke kennis en het reflecteren op eigen handelen;
- de relatie van de leerkracht met het kind en de klas; het pedagogisch, didactisch handelen en diagnostisch verantwoord handelen;

- de relatie van de leerkracht met collega's, ouders en deskundigen door af te stemmen en advies uit te brengen;
- de relatie met en bijdrage van de leerkracht aan de schoolorganisatie en de maatschappij door het signaleren en onderzoeken van praktijkproblemen en bij te dragen aan school- en onderwijsontwikkeling.

Uit het informatiedossier en de gesprekken blijkt dat de opleiding bij het opstellen van de leerresultaten rekening houdt met de Dublin Descriptoren, de herijkte bekwaamheidseisen voor leerkrachten in het primair onderwijs, de aanbevelingen uit de behoefteverkenning van de PO-raad en de VSNU en de bevindingen van de commissie CDHO. De relatie van de leerresultaten met de Dublin Descriptoren, de bekwaamheidseisen en de aanbevelingen is inzichtelijk gemaakt in een aantal matrixen in het informatiedossier. De internationale wetenschappelijke literatuur die ter inzage lag tijdens het bezoek en het gesprek met de studenten die getuigen kennis te hebben van internationale methoden die hen zijn aangebracht door de opleiding, tonen dat de leerresultaten aansluiten bij internationale eisen.

In het informatiedossier geeft de opleiding aan dat een belangrijk accentverschil ten opzichte van bestaande academische opleidingstrajecten voor leerkrachten in het basisonderwijs de nadruk is die de opleiding PWPO legt op differentiëren rekening houdend met de individuele ontwikkeling van het kind. De opleiding wil hiermee inspelen op het feit dat de leerlingenpopulatie in het basisonderwijs steeds gevarieerder en complexer van samenstelling wordt. Tijdens het gesprek met het management hoorde het panel dat de opleiding ervoor heeft gekozen om zich te profileren als een cognitief georiënteerde lerarenopleiding. Wel geeft de opleiding aan voldoende aandacht te schenken aan het muzisch creatieve via workshops en andere didactische en praktijkgerichte activiteiten.

In het gesprek met de vertegenwoordigers van het werkveld constateerde het panel dat het eindniveau dat de opleiding voor ogen heeft, door het werkveld wordt gedragen. De nood aan academisch geschoolde professionals met het door de opleiding beoogde profiel werd tijdens het gesprek door de werkveldvertegenwoordigers onderschreven en verdedigd in het belang van de evoluerende functiedifferentiatie in het primair onderwijs.

Overwegingen

Op basis van bovenstaande bevindingen, is het panel ervan overtuigd dat de beoogde leerresultaten overeenkomen met de oriëntatie en het niveau van een wo-bacheloropleiding. Ze zijn afgestemd op de Dublin Descriptoren, voldoen ruimschoots aan de bekwaamheidseisen voor leerkrachten in het primair onderwijs en sluiten aan bij de actuele eisen en behoeften van het werkveld. Het panel vindt het een sterk punt en een meerwaarde dat de opleiding sterk steunt op actuele wetenschappelijke en empirische kennis, gericht is op het aanleren van een empirische houding bij de studenten en op het aanbieden van voldoende kennis en kunde op het gebied van vakdidactiek.

Conclusie: Voldoet

4.2 Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Bevindingen

Programma

Het programma heeft een omvang van 180 EC en is opgebouwd uit acht leerlijnen die zijn ondergebracht in drie pijlers:

- de pijler Theorie met de leerlijnen 'Inleiding vakgebied', 'Normale ontwikkeling en problematische ontwikkeling', 'Contexten van opvoeding en onderwijs' en 'Didactiek'.
- Binnen deze pijler volgen de studenten in het eerste jaar inleidende cursussen als introductie op de vakgebieden onderwijs, pedagogiek en orthopedagogiek. Daarnaast verdiepen zij zich voor elk van de ontwikkelingsdomeinen in de normale ontwikkeling (jaar 1) en de problematische ontwikkeling (jaar 2). In ieder bachelorjaar volgen de studenten een cursus over specifieke contexten van opvoeding en onderwijs. In jaar 2 starten de studenten PWPO met de leerlijn Didactiek waarin de studenten zich theoretische kennis en didactische en pedagogische vaardigheden eigen maken, gekoppeld aan specifieke basisvakken.
- de pijler Onderzoek met leerlijnen 'Methoden en technieken' en 'Academische vaardigheden en scriptie'.
- Binnen deze pijler leggen de studenten de basis voor hun onderzoekvaardigheden (jaar 1), breiden ze hun kennis verder uit (jaar 2) en passen ze deze toe in hun scriptieonderzoek dat zij voor een deel uitvoeren op de stageplek (jaar 3). Deze eindopdracht is een theoretisch respectievelijk onderzoeksverslag over een pedagogisch of onderwijskundig thema.
- de pijler Praktijk met de leerlijnen 'Beroepsvaardigheden' en 'Stage'.
- Binnen deze pijler oefenen studenten in de leerlijn Beroepsvaardigheden met diagnostische en professionele vaardigheden. Ze starten hiermee vanaf jaar 1 en passen de vaardigheden in elk leerjaar op een hoger niveau toe. Studenten lopen in elk jaar Stage waarop zij worden voorbereid en begeleid vanuit de opleiding en het werkveld.

De leerlijnen 'Didactiek' en 'Stage' zijn specifiek voor de opleiding PWPO. De overige leerlijnen bestaan uit cursussen die ook worden gevolgd door de studenten van de bacheloropleiding Pedagogische Wetenschappen en studenten die het ALPO-traject volgen.

De cursusbeschrijvingen in de bijlagen van het informatiedossier geven de leerdoelen van de verschillende cursussen en de relatie van elk leerdoel tot de leerresultaten weer. Het panel hoorde tijdens de gesprekken ook exemplarische voorbeelden hoe de beoogde leerresultaten zijn vertaald in het programma. Via het informatiedossier, de gesprekken en het ter inzage gelegde materiaal kreeg het panel voldoende informatie en uitleg over de inhoudelijke invulling van de cursussen en de opbouw doorheen de leerlijn.

Uit de cursusbeschrijvingen en de gesprekken leert het panel verder dat de opleiding een variatie aan werkvormen zal hanteren. Binnen de pijler Theorie worden de cursussen overwegend in de vorm van (interactieve) hoorcolleges onderwezen. De cursussen over de ontwikkelingsdomeinen gebruiken een gezamenlijk handboek, aangevuld met relevante artikelen en verdiepende literatuur. Binnen de Onderzoekpijler wordt gebruik gemaakt van werkgroepen, opdrachten en in mindere mate van zelfstudie en hoorcolleges.

Binnen de pijler Praktijk overwegen toepassingscolleges, werkgroepen en stages als werkvormen. Om de beoogde vaardigheden te ontwikkelen maakt de opleiding gebruik van het leerling-gezel-meester-model. In dit model is sprake van een toenemende mate van zelfstandigheid, verantwoordelijkheid en complexiteit per jaar. Het panel vernam dat binnen de opleiding 30 tot 40% Engelstalige literatuur zal worden gebruikt.

Het panel hoorde tijdens haar bezoek dat de opleiding ook de studeerbaarheid van het programma in kaart bracht. Voor elke cursus is beschreven wat het aantal contacturen, zelfstudie en verwerkingstijd is. De opleidingscommissie gaf aan de studeerbaarheid nauwgezet op te volgen; het ligt naar hun zeggen immers in de lijn van het opleidingsbeleid om bij te sturen waar nodig. De docenten wezen erop dat het eerste jaar van de opleiding PWPO vergelijkbaar is met het eerste jaar van de opleiding PW, waarvan is aangetoond dat het studeerbaar is. Studenten van de pilot binnen PW met wie het panel sprak ervaren het eerste jaar als haalbaar.

Het panel besprak tijdens haar bezoek ook de mogelijkheid tot het invoeren van keuzemogelijkheden binnen het programma dat nu voor alle studenten hetzelfde is. De opleiding gaf aan dat ze op dit moment niet veel meer wil variëren, maar dit in de toekomst zeker wil overwegen.

De afstemming tussen en kwaliteit van cursussen zal gebeuren in het stafoverleg en de opleidingscommissie. De opleidingscommissie, waarin ook studenten zetelen, zal ook opvallende resultaten van cursusevaluaties, waaronder de studeerbaarheid, en teacher reports bespreken. Resultaten zullen aan studenten worden teruggekoppeld via de elektronische leeromgeving.

Didactische leerlijn

Het panel ging tijdens het bezoek dieper in op de invulling van de leerlijn Didactiek. In de didactische cursussen staan onderliggende theorieën, actuele ontwikkelingen en effectief gebleken didactische modellen centraal. De cursussen zijn erop gericht om de student uit te dagen om kritisch na te denken over en te reflecteren op de effectiviteit van didactische modellen in de praktijk en deze te vergelijken met andere modellen. De opleiding legt hiervoor een basis door ervoor te zorgen dat de studenten het Expliciete Directe Instructie-model (EDI-model) beheersen en kunnen afzetten tegen andere didactische modellen. De didactische cursussen worden ontwikkeld door experts uit zowel de onderwijspraktijk als het wetenschappelijk onderzoek.

Praktijkervaring

Het panel nam met interesse kennis van de pilot die in 2016-2017 plaatsvond met een stage zoals die voor PWPO is ontworpen. Acht studenten namen deel aan deze pilot. De opleiding vertelde aan het panel dat uit de pilot een aantal leerpunten naar voren zijn gekomen waarmee ze al aan de slag ging of nog zal gaan. De motivatie van de stagebegeleider, de overeenstemming van de verwachtingen stageschool-opleiding, het belang van goede voorlichting en afstemming vooraf en tijdens het jaar kwamen uit de pilot naar voor als belangrijke aandachtspunten voor het welslagen van de stage. Van de studenten die deelnamen aan de pilot hoorde het panel dat ook hun ervaringen worden meegenomen en reeds tot bijstellingen hebben geleid.

Studenten zullen vanaf het begin van de opleiding een dag per week stage lopen op een basisschool. Daarnaast loopt de student ook een aantal hele weken mee in de stageklas, met name één week (vijf stagedagen) in jaar 1, twee weken (telkens vijf stagedagen) in jaar

2 en 8 weken (telkens vier stagedagen) in jaar 3. Verder zal in de leerlijn Beroepsvaardigheden in jaar 1 en per cursus didactiek in jaar 2 en jaar 3, 1 EC worden besteed aan het uitvoeren van praktijkopdrachten op de stageplek. In jaar 3 zullen binnen de leerlijn Beroepsvaardigheden praktijkopdrachten op de stageplek plaatsvinden (geschat op 4 EC) en zal een deel van het scriptieonderzoek op de stageplek worden uitgevoerd (geschat op 5 EC).

Tijdens de stage zullen de studenten opdrachten uitvoeren waarbij ze pedagogische en didactische vaardigheden oefenen, hierop reflecteren en de verbinding leggen tussen theorie en praktijk. De opleiding zal ervoor zorgen dat de studenten voorafgaand aan de stage over voldoende basiskennis beschikken om het EDI-model zelfstandig toe te passen. Studenten zullen in tweetallen stagelopen en elkaars leerproces ondersteunen onder meer door elkaar feedback te geven. De studenten die deelnamen aan de pilot geven aan dat ze deze vorm van peer learning positief hebben ervaren. Ze waren ook positief over de wisselwerking met de zittende leerkracht en vertelden aan het panel dat wederzijds van elkaar werd geleerd. Uit de pilot kwam naar voor dat leerkrachten, scholen en bestuurders enthousiast zijn over het niveau en de inbreng van studenten en geïnspireerd raakten om zich verder te verdiepen in het EDI-model. Deze vaststelling werd tijdens de gesprekken bevestigd door de vertegenwoordigers van het werkveld.

Stagescholen

Het panel stelt verder vast dat de opleiding veel aandacht wil besteden aan de werving van stagescholen en de selectie van ervaren stagebegeleiders in de scholen. In de pilotfase heeft de opleiding de beginsituatie sterk bewaakt. Ze heeft scholen geselecteerd die bereid waren om de didactiek en technieken die worden geleerd in de opleiding toe te passen binnen hun onderwijsomgeving; en stagebegeleiders uitgekozen met veel ervaring en vaardigheden om orde en rust te bewaren in de klas en het realiseren van veel effectieve leertijd voor iedere leerling. De opleiding wil in de toekomst informatiebijeenkomsten organiseren voor toekomstige stagescholen. Verder geeft de opleiding aan dat ze wil proberen om studenten op verschillende soorten scholen (grootte van de school, achtergrond leerlingenpopulatie, schooltype, ...) ervaring te laten opdoen.

Betrokkenheid werkveld

Tijdens het ontwikkelingsproces is op regelmatige basis overleg gevoerd met het werkveld. Onderwerpen die in dit overleg centraal stonden waren de invulling van de stage en de aansluiting praktijk en onderzoek, zo vernam het panel.

Instream

Alle studenten met een vwo-diploma hebben, ongeacht hun profiel, toegang tot de opleiding PWPO. Om een nieuwe groep studenten aan te trekken die niet eerder koos voor een lerarenopleiding is het eerste jaar van het curriculum oriënterend en selecterend opgezet en bijna identiek aan het eerste jaar Pedagogische Wetenschappen. Dit biedt studenten de mogelijkheid om na het eerste jaar zonder tijdsverlies over te stappen van de opleiding PWPO naar de opleiding PW. De studenten met wie het panel sprak, zien dit als een voordeel. Het panel heeft kennis genomen van het feit dat, gelet op de beginsituatie van de beoogde doelgroep, vakinhoudelijke kennis niet meer aan bod komt tijdens de opleiding zelf.

De opleiding verwacht een instroom van 100 studenten per jaar. Op peildatum 13 juni 2017 schreven 47 studenten zich in voor de bachelor PW met de intentie om na het eerste jaar

over te stappen naar de opleiding PWPO die van start zou gaan in september 2018. Uiteindelijk zijn 28 studenten daadwerkelijk gestart met de PWPO-stage.

Na hun bachelor kunnen studenten van de opleiding PWPO ook de masteropleiding Pedagogische Wetenschappen of de masteropleiding Onderwijskunde volgen. Ze kunnen daarmee in aanmerking komen voor de NVO-registratie Basis-Pedagoog, Basis Orthopedagoog of Basis-Onderwijskundige.

Personeel

Alle medewerkers van de beoogde bacheloropleiding PWPO hebben een aanstelling bij het Onderwijsinstituut PWO. Uit het personeelsoverzicht in het informatiedossier leidt het panel af dat het merendeel van het onderwijs zal worden verzorgd door medewerkers met een vaste aanstelling en dat zowel hoogleraren, universitair hoofddocenten, universitair docenten, docenten als promovendi het onderwijs zullen verzorgen. Het panel stelt verder vast dat, conform het personeelsbeleid van het onderwijsinstituut, de docenten voor wie dit een vereiste is, in het bezit zijn van het BKO-certificaat en/of het UKO-certificaat. Het panel vernam verder tot haar genoegen dat een groot deel van de beoogde docenten substantiële ervaring in en met het basisonderwijs heeft.

De hoogleraren, UHD-en en UD-en die theoretische en onderzoekscursussen zullen verzorgen, hebben naast hun onderwijsaanstelling een onderzoeksaanstelling bij het Onderzoeksinstituut BSI.

Het panel leert verder uit het informatiedossier dat de cursussen binnen de leerlijnen die gemeenschappelijk zijn met het PW-bachelorcurriculum worden georganiseerd en verzorgd door minimaal twee docenten. Voor elke cursus didactiek en elke stagecursus is een coördinator aangewezen die is belast met het organiseren en verzorgen van het onderwijs, een wetenschappelijk staflid dat verantwoordelijk is voor het voeren van het PWPO-onderwijs met belangrijke basistheorieën en actuele ontwikkelingen in de wetenschap, en een expert uit het werkveld die de cursuscoördinator ondersteunt en afstemming met en inbreng vanuit het werkveld waarborgt. Verder zal de opleiding PWPO ook werken met een onderzoeksmakelaar, een docent die de taak heeft om de vragen uit de praktijk om te zetten in een wetenschappelijk onderzoekbare vraag en daar een staflid als begeleider bij te zoeken.

De studenten met wie het panel sprak zijn tevreden over de bereikbaarheid en toegankelijkheid van de docenten die de opleiding PWPO (zullen) verzorgen. Lof ging van hen ook naar de stagebegeleiders van de opleiding. Het panel sprak tijdens het bezoek met een zeer gemotiveerd en bevlogen docententeam en een betrokken managementteam.

Ondersteuning

Het studentenportal geeft studenten toegang tot de belangrijkste onderwijszaken, in een overzichtelijke WIKI is alle opleidingsinformatie samengebracht en een E-portfolio geeft de studenten inzicht in hun studievoortgang. Twee studieadviseurs geven advies, begeleiding en studievoorlichting aan de studenten en het mentoraat schenkt – vooral in het eerste jaar - aandacht aan studievaardigheden, studieplanning en reflectie op studiekeuze en oriëntatie op het werkveld. Het mentoraat - dat gekoppeld is aan de stage - begeleidt studenten ook bij hun professionele ontwikkeling.

Overwegingen

Het panel is van oordeel dat de beoogde leerresultaten adequaat zijn vertaald in de opbouw en de inhoud van de opleiding. Het programma heeft een duidelijke opbouw met drie pijlers en heldere leerlijnen. De leerlijnen geven structuur en bevorderen de inhoudelijke samenhang. De opleiding is volgens het panel intens, het programma-aanbod stevig met een sterke combinatie van theoretische, onderzoeksgerichte en beroepsgerichte insteek. Door het aanbieden van een student-centered leeromgeving met een ruime variatie aan organisatievormen (colleges, werkgroepen, praktijkopdrachten) worden de studenten in staat gesteld hun eigen leren te sturen en hun eigen visie te ontwikkelen.

De praktijkcomponent is voldoende in de opleiding aanwezig. Het stageconcept met een combinatie van lijnstage (losse stagedagen) en blokstage (stageweken), zoals bijgesteld op basis van de ervaringen uit de pilot, is goed doordacht. Tijdens de stage op een basisschool legt de student steeds het verband tussen de wetenschappelijke benadering en de praktijk van het onderwijs. De bewuste keuze voor het toepassen van het EDI-model vindt het panel een sterk punt. Deze methode sluit goed aan op het wetenschappelijk onderzoek. Peer learning is ingebouwd en zou mogelijk uitgebreid kunnen worden door ook studenten uit verschillende opleidingsjaren samen op één stageplek te plaatsen.

Door de selectie van stagescholen die passen binnen de filosofie van de opleiding wordt de beginsituatie sterk en goed bewaakt. Door intensief overleg wordt gegarandeerd dat wederzijdse eisen en verwachtingen tussen stageschool en opleiding duidelijk zijn. Bij een uitbreiding van het aantal stagescholen zal aandacht moeten gegeven worden aan de borging van de kwaliteit van de stageplaatsen en de vorming van stagebegeleiders met het oog op kwaliteitsvolle stagebegeleiding in de stagescholen, meent het panel.

De oriënterende en selecterende functie van het eerste bachelorjaar en het concept van het programma laten toe om zonder studietijdverlies door te stromen naar elders. De opleiding houdt hiermee rekening met de diversiteit van de studentengroep en speelt goed in op de wensen van studenten met het oog op behoud van de leraar op het werk. Positief is volgens het panel dat ook binnen het werkveld wordt nagedacht over de inbedding van de PWPO-leraar in de schoolpraktijk.

De beoogde opleiding PWPO zal beschikken over een gekwalificeerd en voldoende omvangrijk personeelsbestand dat zowel inhoudelijk als didactisch voldoende deskundig is om de opleiding te verzorgen en begeleiding te geven. Erg positief vindt het panel daarbij dat een groot deel van de beoogde docenten aanzienlijke ervaring heeft met het lesgeven in het basisonderwijs. Ook de aanstelling van een onderzoeksmakelaar om het evenwicht te helpen houden tussen onderzoeksthema's vanuit het werkveld en persoonlijke leervragen van de student ziet het panel als een sterk punt. Het viel het panel verder op dat de studenten zeer tevreden zijn over de beoogde docenten. Ook waardeert het panel de motivatie en gedrevenheid van het docententeam en de betrokkenheid van het managementteam.

Het panel is ervan overtuigd dat de opleiding met voorliggend programma, de onderwijsleeromgeving en het beoogde docententeam, studenten zal opleiden tot scientist-practitioners of zoals een student tijdens het gesprek verwoordde "een leraar die leraar is in een groep en daarnaast een academische achtergrond heeft waardoor hij/zij, beargumenteerd en met kennis van zaken, methoden en ontwikkelingen kan inbrengen die binnen de cultuur van de basisschool en het team passen, dat is een PWPO-leraar."

Conclusie: Voldoet

4.3 Standaard 3: Toetsing

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Bevindingen

Toetsvormen

Uit de cursusbeschrijvingen in het informatiedossier leert het panel dat er een veelheid aan toetsvormen zal worden gehanteerd. Bij de theoretische cursussen zal voornamelijk gebruik worden gemaakt van schriftelijke tentamens met gesloten, open en/of meerkeuzevragen, en individuele en/of groepsopdrachten. Van de studenten zal worden gevraagd om de theorie toe te passen op de praktijk. Bij de onderzoeks- en praktijkcursussen zal veel gebruik worden gemaakt van werkgroeponderwijs en practica en zullen essays, schriftelijke opdrachten, adviesrapportages, reflectieverslagen en presentaties worden ingezet als toetsvormen. Voor deze cursussen wil de opleiding zoeken naar de balans tussen de hoeveelheid feedback, de nakijklast en de leerzame ervaring voor de studenten om ook zichzelf en elkaar te beoordelen. Het panel bekeek tijdens het bezoek met belangstelling en instemming voorbeelden van toetsmateriaal.

Studenten kunnen informatie over de toetsing terugvinden in de studiegids, de OER en de digitale leeromgeving.

Voor de beoordeling van een stageopdracht stelde de opleiding een kijkwijzer op. Met deze checklist waarop de aangeleerde didactische en pedagogische handelingen staan uitgeschreven, zullen de studenten zichzelf kunnen beoordelen. Verder zullen twee lessen in de stageklas worden geobserveerd door één van de PWPO-docenten. Aan het einde van de stage zal de student een videomontage maken. Deze afsluitende opdracht zal door de docent worden beoordeeld die hiervoor de stagebegeleider uit de stageschool consulteert, zo vernam het panel. Het eindoordeel blijft de verantwoordelijkheid van de opleiding.

Kwaliteitsborging

Het toetsplan van het onderwijsinstituut, dat ter inzage lag tijdens het bezoek, beschrijft de wijze waarop de kwaliteit van de toetsing wordt bewaakt en de rol die de examencommissie, de toetscommissie en de opleidingscommissie hierin spelen. Het panel ging tijdens de gesprekken dieper in op de rol van de verschillende actoren in de kwaliteitsborging van examinering en toetsing en leerde dat de examencommissie en de toetscommissie een belangrijke schakel zijn in de borgingscyclus. De examencommissie is verantwoordelijk voor de borging van de toetsing. De toetscommissie, gemachtigd door de examencommissie, controleert de kwaliteit van de toetsen door samen met de docent te bekijken of de toets voldoet aan de toetseisen en criteria. De toetscommissie zal ook nagaan of de toetsen valide en betrouwbaar zijn. De resultaten van toetsen zullen worden gebruikt om te reflecteren over de opleiding, zo vernam het panel.

Tijdens het gesprek met de examen-, toets- en opleidingscommissie hoorde het panel dat de opleiding de validiteit van de oordelen van de stagebegeleiders uit de stagescholen wil garanderen via heldere communicatie zoals duidelijke toelichting over de verwachtingen en

eisen, een gesprek met elke stagebegeleider door de stagementor van de opleiding, en via het vier-ogen principe.

Het panel vernam verder dat van docenten van een cursus wordt verwacht dat zij voorafgaand aan de toets en bij de beoordeling ervan afstemmen met elkaar. Per cursus is één docent aangewezen als eindverantwoordelijke voor de toetsing. Om de relatie tussen de leerdoelen en de beoordelingscriteria te expliciteren ontwikkelt de opleiding voor zo veel mogelijk cursussen toetsmatrices.

Eindniveau

Conform de praktijk binnen het onderwijsinstituut zal voor de opleiding PWPO een toetsingsdatabank worden aangelegd waarin de leerresultaten, cursussen, leerdoelen en toetsvormen aan elkaar worden gerelateerd en op verschillende manieren kunnen worden geanalyseerd.

Gedurende de opleiding zullen de studenten voor hun stage een persoonlijk portfolio aanleggen waarin ze de beschreven eindopdrachten, de lesvoorbereidingen en de ingevulde kijkwijzers bewaren. Het portfolio is voor de studenten een samenvatting van hun leerproces. Het portfolio zal aantonen of studenten de leerresultaten behaald hebben en hen een goed zicht geven op hun voortgang en prestaties.

De opleiding zet ook in op de ontwikkeling van beoordelingsformulieren voor de eindwerkstukken. Ze wil deze formulieren zorgvuldig afstemmen met de leerresultaten om te garanderen dat met het afronden hiervan aangetoond kan worden dat de afgestudeerden voldoen aan de leerresultaten en de bekwaamheidseisen.

Overwegingen

Op basis van bovenvermelde bevindingen oordeelt het panel dat de opleiding de verantwoordelijkheid neemt om te zorgen dat het toetsen betrouwbaar, valide en transparant zal gebeuren. De opleiding zet een goede variatie aan toetsvormen in die zijn afgestemd op de te evalueren competenties. Er is een evenwichtige beoordelingsprocedure praktijk – theorie, vindt het panel. De nodige structuren voor kwaliteitsborging zijn aanwezig. De examen- en toetscommissie zullen de kwaliteit van de toetsing bewaken. Er zijn voldoende garanties dat de toetsing zal voldoen aan de wettelijke deugdelijkheidseisen. Het panel meent dat de toetsing de studenten inzicht zal geven in de eigen vorderingen en de ontwikkeling van hun leerproces. De opleiding werkt aan de verdere ontwikkeling van haar toetsbeleid door de inrichting van een toetsingsdatabank en de standaardisering van beoordelingsformulieren.

Het panel besluit dat de opleiding over een voldoende adequaat systeem van toetsing zal beschikken.

Conclusie: Voldoet

4.4 Graad en CROHO-onderdeel

Het panel adviseert om de volgende graad aan de opleiding toe te kennen: Bachelor of Science

Het panel adviseert het volgende CROHO-onderdeel voor de opleiding: Onderwijs

4.5 Algemene conclusie over de kwaliteit van de opleiding

Het panel complimenteert het onderwijsinstituut PWO met haar plan en is onder de indruk van de ambities van de opleiding PWPO.

Op basis van het informatiedossier, de gesprekken en het materiaal ter inzage ter plaatse oordeelt het panel na grondig onderzoek dat de opleiding PWPO van de Radboud Universiteit voldoet aan de drie standaarden van het beperkt beoordelingskader Toets nieuwe opleiding van de NVAO. De beoogde leerresultaten van de opleiding zijn passend voor een wo-bacheloropleiding en afgestemd op de verwachtingen van beroepenveld en vakgebied. Erg positief en een meerwaarde is de sterke gerichtheid op het aanbieden van actuele wetenschappelijke en empirische kennis, het aanleren van een empirische houding en het aanbrengen van voldoende kennis en kunde op het gebied van vakdidactiek. Het programma is stevig met een sterke combinatie van theoretische, onderzoeksgerichte en beroepsgerichte insteek. De opleiding heeft daarbij een goede balans gevonden tussen theoretisch onderwijs en vorming in de praktijk. De student-centered leeromgeving zal de studenten in staat stellen om hun eigen leren te sturen. Het beoogde docententeam is gekwalificeerd om de opleiding te verzorgen en begeleiding te geven, met als pluspunt dat een groot deel van de beoogde docenten ervaring heeft met het geven van onderwijs in basisscholen. Het panel was ook onder de indruk van de gedrevenheid en deskundigheid van het beoogde docententeam. Kortom, met het voorliggende programma, de onderwijsleeromgeving en het beoogde docententeam zal de opleiding haar studenten kunnen opleiden tot scientist-practitioners. De opleiding beschikt ook over een adequaat systeem van toetsing, met een goede variatie aan toetsvormen, een evenwichtige beoordelingsprocedure theorie-praktijk, de nodige structuren voor kwaliteitsborging en voldoende transparantie voor studenten.

Algemene conclusie: De kwaliteit van de nieuwe opleiding is positief.

4.6 Aanbevelingen

- Overweeg, zeker bij de geplande uitbreiding van het aantal stagescholen, professionaliseringactiviteiten/training voor stagebegeleiders in hoe ze methodisch vaardiger kunnen worden in het ontwikkelen van coaching vaardigheden.
- Overweeg, bij uitbreiding van het aantal stagescholen, een goede mix te zoeken van diversiteit van leerlingen (doelgroepen, levensbeschouwelijke achtergrond, ...) zodat ze de complexiteit van het werkveld voldoende ervaren vanuit de opleiding.
- Besteed voldoende aandacht aan de interbeoordelaarbetrouwbaarheid bij de beoordeling van de stage.
- Overweeg voor studenten die nog niet voldoende beroepsvaardigheden hebben ontwikkeld verlengde stagemogelijkheden.
- Overweeg om studenten door middel van keuzetrajecten de kans te geven om zich specifiek te profileren.

5 Overzicht oordelen

Standaard	Oordeel
<u>Beoogde leerresultaten</u> <i>Standaard 1: De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.</i>	Voldoet
<u>Onderwijsleeromgeving</u> <i>Standaard 2: Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.</i>	Voldoet
<u>Toetsing</u> <i>Standaard 3: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.</i>	Voldoet
Algemene conclusie	Positief

Bijlage 1: Samenstelling panel

- Voorzitter: Drs. Pim Breebaart, vicevoorzitter van de Raad van Toezicht van de Hotelschool The Hague en voorzitter van het bestuur van de Vereniging van Toezichthouders van Hogescholen

Leden:

- Prof. Dr. Wim van de Grift, emeritus-hoogleraar Onderwijskunde en voormalig directeur van de Lerarenopleiding van de Rijksuniversiteit Groningen;
- Drs. Lex Polman, voorzitter van het College van Bestuur van AMOS (Amsterdamse Oecumenische Scholengroep);
- Mevr. Kristien Carnel, gewezen opleidingshoofd bacheloropleiding leraar Lager onderwijs (UCLL), expert lerarenopleiding bij EURASHE

Student-lid:

- Nikki van der Meijs MSc, afgestudeerd Extended Master Organization Studies, Universiteit van Tilburg.

Alle panelleden hebben een onafhankelijkheids- en onpartijdigheidsverklaring ingevuld en ondertekend.

Het panel werd bijgestaan door Lieve Desplenter, beleidsmedewerker NVAO, als procescoördinator en door Marleen Bronders, coördinator kwaliteitszorg VLUHR KZ, als secretaris.

Bijlage 2: Programma locatiebezoek

4 oktober 2017, A. 926

Panel:

- Drs. Pim Breebaart (voorzitter)
- Prof. dr. Wim van de Grift (onderwijsdeskundige)
- Kristien Carnel (onderwijsdeskundige)
- Drs. Lex Polman (werkvelddeskundige)
- Nikki van der Meijs (student-lid)
- Marleen Bronders (secretaris NVAO)
- Ilse van der Lans (trainee NVAO)
- Lieve Desplenter (procescoördinator NVAO)

09.00	09.30	Aankomst en voorbereidend overleg	
09.30	10.30	Management	Prof. dr. D.H.J. Wigboldus, voorzitter CvB Prof. dr. P.L.H. Scheepers, vice-decaan FSW Prof. dr. A.M.T. Bosman, onderwijsdirecteur Drs. F.W.L. Janssen, beleidsmedewerker SCO
10.30	11.15	Werkveld	Manon Ketz – DeBasisFluvius Jack van de Logt – Conexus Björn Bouwmeister - IKC Binnenstebuiten Annemarie Martens – PlatOO Bas Otten–PlatOO
11.15	11.45	Examencommissie Toetscommissie Opleidingscommissie	Dr. N. Krol (examencommissie) Prof. dr. E.J.P.G. Denessen (examencommissie) Drs. G.P.A. Bergers (examencommissie) Dr. A.H.C. Hendriks (toetscommissie) N.M. Verseput, MSc (toetscommissie) Prof. dr. J. Vink (opleidingscommissie) Dr. M. van den Hurk (opleidingscommissie)
11.45	12.30	Overleg en lunch	
12.30	13.30	Docenten	Drs. M.G.J. van Beurden Dr. K.A.H. Cordewener Dr. W. Droop Drs. N. Montulet W.J. van Rijthoven, MSc M. Schmeier, M SEN (via Skype)
13.30	14.00	Studenten	Freek Turlings (PWPO) Milou de Kleijn (PWPO) Irene van Os (PWPO en pilot EDI) Jordy Sak (pilot EDI)

14.00	14.15	Pauze	
14.15	14.30	Opleidingsmanagement	Prof. dr. P.L.H. Scheepers Prof. dr. A.M.T. Bosman
14.30	15.30	Overleg	
15.30	15.45	Beknopte terugkoppeling	

Bijlage 3: Overzicht van bestudeerde documenten

Informatiedossier opleiding/instelling

- Informatiedossier Pedagogische Wetenschappen van Primair Onderwijs, Radboud Universiteit

Documenten beschikbaar gesteld tijdens locatiebezoek

- Voorbeelden van toetsopgaven
- Beoordelingscriteria van toetsen
- Normering van toetsen
- Een aantal representatieve producten van studenten

Theorie	
Inleiding pedagogiek	<ul style="list-style-type: none"> • Rose, T (2016). <i>De mythe van het gemiddelde</i>. • Keenan, T., Evans, S., Crowley, K (2016). <i>An introduction to child development</i>. Aanvullende literatuur.
Inleiding onderwijswetenschappen	<ul style="list-style-type: none"> • Denessen et al. <i>Introduction to educational sciences</i> (custom publication). • Aanvullende literatuur.
Inleiding orthopedagogiek	<ul style="list-style-type: none"> • Ruijsenaars, van den Berg & van Drenth (2013). <i>Orthopedagogiek, ontwikkelingen, theorieën en modellen</i>. • Van der Ploeg, J. & Scholte, E (2011). <i>Orthopedagogische probleemvelden en voorzieningen in Nederland</i>. • Aanvullende literatuur.
Inleiding diagnostiek	<ul style="list-style-type: none"> • Tak, J., Bosch, J., Begeer, S. & Albrecht, G (2014). <i>Handboek psychodiagnostiek voor de hulpverlening aan kinderen en adolescenten</i>. • Witteman, C., Heijden, P. van der & Claes. L (2014). <i>Psychodiagnostiek. Het onderzoeksproces in de praktijk</i>. • Aanvullende literatuur.
Wijsgerige en historische context	<ul style="list-style-type: none"> • Gopnik, A (2009). <i>The philosophical baby. What children's minds tell us about truth, love & the meaning of life</i>. • Weijers, I (2007) <i>De creatie van het mondige kind. Geschiedenis van pedagogiek en jeugdzorg</i>. • Aanvullende literatuur.
Sociaal-culturele context	<ul style="list-style-type: none"> • Selectie hoofdstukken en artikelen.
Juridische en ethische context	<ul style="list-style-type: none"> • Driver, J (2006). <i>Ethics, the fundamentals</i>.
Motorische en perceptuele ontwikkeling	<ul style="list-style-type: none"> • Netelenbos, J.B (2004). <i>De motorische ontwikkeling van kinderen</i>. • Keenan, T., Evans, S., & Crowley, K (2016). <i>An introduction to child development</i>.

	Arterberry, M.A & Kellman, P.J (2016). <i>Development of perception in infancy.</i>
Cognitieve en taalontwikkeling	<ul style="list-style-type: none"> Keenan, T., Evans, S. & Crowley, K (2016). <i>An introduction to child development.</i> Saxton, M (2010). <i>Child language: acquisition and development.</i> Flavel, J. H., Miller, P.H., & Miller, S.A (2002). <i>Cognitive development (custom publication).</i>
Sociaal-emotionele en morele ontwikkeling	<ul style="list-style-type: none"> Shaffer, D.R (2009). <i>Social and Personality Development.</i> Keenan, T., Evans, S. & Crowley, K (2016). <i>An introduction to child development.</i>
Neuropsychologie	<ul style="list-style-type: none"> Kolb, B., Whishaw, I. and Teskey G.C., <i>An introduction to brain and behavior.</i>
Ontwikkelingsproblemen	<ul style="list-style-type: none"> Carr, A., Linehan, C., O'Reilly, G., Noonan Walsh, P., & McEvoy, J (Eds.) (2016). <i>Handbook of intellectual disability and clinical psychology practice.</i> Hadders-Algra, A., Maathuis, K., Pangalila, R.F., Becher, J.G., & Moor, J. de (Eds.) (2015). <i>Kinderrevalidatie. Aanvullende literatuur.</i>
Leerproblemen	<ul style="list-style-type: none"> Lee Swanson, H., Harris, K.R., Graham, S (Eds.) (2014). <i>Handbook of learning disabilities.</i>
Sociale en emotionele problemen	<ul style="list-style-type: none"> Carr, A (2006). <i>The handbook of child and adolescent clinical psychology.</i> Aanvullende literatuur.

Didactiek	
<i>Didactiek 1: taal</i>	<i>Nnb</i>
<i>Didactiek 2: rekenen en wiskunde</i>	<i>Schmeier, M. (2017), Effectief rekenonderwijs op de basisschool.</i>
<i>Didactiek 3: de zaakvakken</i>	<i>Nnb</i>
<i>Didactiek 4: taal</i>	<i>Nnb</i>
<i>Didactiek 5: het jonge en oudere kind 1</i>	<i>Nnb</i>
<i>Didactiek 6: kunst en cultuur</i>	<i>Nnb</i>
<i>Didactiek 7: het jonge en oudere kind 2</i>	<i>Nnb</i>
<i>Didactiek 8: school en maatschappij</i>	<i>Nnb</i>

Onderzoek	
Analyse 1	<i>Field, A (2013). Discovering Statistics using IBM SPSS Statistics.</i>
Analyse 2	<i>Field, A (2013). Discovering Statistics using IBM SPSS Statistics.</i>
Analyse 3	<i>Field, A (2013). Discovering Statistics using IBM SPSS Statistics.</i>
Analyse 4	Nnb
Psychometrie en besliskunde	<i>Ellis, J.L (2013). Statistiek voor de psychologie. Deel 5: Factoranalyse en itemanalyse.</i> <i>Ellis, J.L., Rabeling, I.M., & Witteman, C.L.M (2015). Cursushandleiding Psychometrie en besliskunde.</i> <i>Gregory, R.J (2013). Psychological testing. History, principles, and applications (custom publication). Aanvullende literatuur.</i>
Scriptie	<i>Burton, L.J (2010). An interactive approach to writing essays and research reports in psychology.</i>
Inleiding wetenschappelijk onderzoek	Selectie hoofdstukken en artikelen.
Wetenschapsfilosofie	<i>Bersselaar, V. van den (2003). Wetenschapsfilosofie in veelvoud. Fundamenten voor onderzoek en professioneel handelen.</i> <i>Mersch, R (2012). Oogklepdenken. Waarom we allemaal idioten zijn.</i>
Academische vaardigheden 1	<i>Ackermann, M., Osseweijer, E., Schmidt, H., van der Molen, H., & van der Wal, E (2012). Zelf leren schrijven.</i> <i>Burton, L.J (2010). An interactive approach to writing essays and research reports in psychology.</i> <i>Van Hoogdalem, A (2017). Academische vaardigheden 1, werkboek.</i>
Academische vaardigheden 2	<i>Burton, L.J (2010). An interactive approach to writing essays and research reports in psychology.</i>
Praktijk	
Beroepsvaardigheden 1	<i>Delfos, M (2014). Luister je wel naar mij? Gespreksvoering met kinderen tussen vier en twaalf.</i> <i>Delfos, M (2014). Ik heb ook wat te vertellen! Communiceren met pubers en adolescenten.</i> <i>Lang, G & Molen H.T. van der (2015). Psychologische gespreksvoering: een basis voor hulpverlening.</i> <i>Tak, J.A, Bosch, J.D., Begeer, S., Albrecht, G (2014) Handboek psychodiagnostiek voor de hulpverlening aan kinderen en adolescenten.</i>

<i>Beroepsvaardigheden 2</i>	<i>Lang, G. & Molen, H.T. van der (2015). Psychologische gespreksvoering: een basis voor hulpverlening. Tak, J.A, Bosch, J.D., Begeer, S., Albrecht, G (2014). Handboek psychodiagnostiek voor de hulpverlening aan kinderen en adolescenten.</i>
<i>Beroepsvaardigheden 3 PWPO</i>	<i>Nnb</i>
<i>Coaching</i>	<i>Selectie van hoofdstukken en artikelen.</i>
<i>PWPO bachelorstage 1</i>	<i>Hollingsworth, J., S. Ybarra (2015). Expliciete directe instructie.</i>
<i>PWPO bachelorstage 2</i>	<i>Marzano, R.J. (2014), Wat werkt in de klas?</i>
<i>PWPO bachelorstage 3</i>	<i>Nnb</i>

Overige documenten

- Bekwaamheidseisen voor de leraar primair onderwijs (groepsleraar)

Bijlage 4: Lijst met afkortingen

ALPO	Academische Lerarenopleiding Primair Onderwijs
BKO	Basiskwalificatie Onderwijs
BSI	Behavioural Science Institute
CDHO	Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs
EC	European Credits (studiepunten)
EDI-model	Expliciete Directe Instructie model
NVAO	Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie
PABO	Pedagogische Academie voor het Basisonderwijs
PO	Primair Onderwijs
PW	Pedagogische Wetenschappen
PWO	Pedagogische Wetenschappen en Onderwijskunde
PWPO	Pedagogische Wetenschappen van Primair Onderwijs
TNO	Toets nieuwe opleiding
UD	Universitair docent
UHD	Universitair hoofddocent
VSNU	Vereniging van Universiteiten
vwo	voorbereidend wetenschappelijk onderwijs

Het adviesrapport is tot stand gekomen in opdracht van de NVAO met het oog op beperkte toetsing van de nieuwe opleiding wo-bachelor Pedagogische Wetenschappen van Primair Onderwijs van de Radboud Universiteit Nijmegen.

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO)
Parkstraat 28
Postbus 85498 | 2508 CD DEN HAAG
T 31 70 312 23 00
E info@nvaio.net
W www.nvaio.net

Aanvraagnummer 005934